

Kokemuksia työllistymisen ja työllistämisen vaikeudesta, 4.3.2015

Muistiinpanot: Jukka Haapakoski, TVY

- Pentti Kallio avasi tilaisuuden
- Jouni Kylmä esitteli tilaisuuden kulun.
 - 3 K, Työkaapeli-hankkeen loppuseminaari, TVY
 - Kansanedustaja Arto Satonen avaa
 - Sähköpostiosoitteet, kuka kuuntelee köyhää kirje, seminaarimateriaali
 - 22.2. Alf Rehn ”Voiko köyhyyttä ymmärtää tuntematta sitä?”
 - Kansalaisten arjen kokemuksellisuus merkittävä
 - Työkaapeli-hankkeessa – Tarinallinen kokemus tärkeässä roolissa.

Arto Satonen

- 12 vuotta eduskunnassa, 10 vuotta työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa
- Muutama teema mitä pitää tehdä, ja mitkä haasteet
 - Työttömyystilanne ”ei erityisen hyvä”
 - 100 000 työpaikkaa menetetty teollisuudesta
 - Hoitosuhde kasvanut merkittävästi
 - Palvelurakenteen ylläpito ei ole kestäväällä pohjalla
 - Valtio velkaantuu
 - 8 miljardia velkaa
 - TVR ei pysty rahoittamaan työttömyyskorvauksia
 - Joutuu ottamaan lainaa
 - Kilpailukyky heikkenevään päin
 - Iso kuva
 - Viimeksi tehdään maltillinen tuloratkaisu
 - Tuloveron kevennykset
 - Suomalaisen työn pitää olla kansainvälisesti kilpailukykyistä
 - Työajan pidennys (oma tarina)
 - Verotuskysymykset
 - Viron malli
 - Pitää säilyttää työpaikkoja
 - Julkinen talous yms.
 - Aktiivinen työvoimapolitiikka
 - Määrärahakysymys
 - Kuntien sakkomaksut
 - Ensimmäinen ongelma. Ei saada tietoa ketkä ovat 300 pv. työttömänä
 - 500 pv. lähdetään vasta liikkeelle – eivät kohtaa nämä jutut
 - Tahtotila – nopeammin aktivoidaan – tai suoraan koulutuksesta töihin.
 - Yli puoli vuotta työttömänä – niin työllisyys vaikeutuu

- Mielellään ennen kuin ansiosidonnainen putoaa – aktivointi käyntiin
 - Työttömyysvakuutusrahasto joutunut ottamaan lainaa
 - TE-hallinnon järjestäminen
 - Sastamalan vinkkeli
 - Työttömyysaste ollut ennen matala – nyt ollaan jo yli 10 %.
 - Ennen oli paikallinen TE-toimisto joka tunsasi asiakkaat. Henkilöresursseja oli enemmän. Tulokset olivat parempia.
 - Sama juttu joka puolella Suomessa.
 - Sähköinen asiointi hyvä niille, jotka hallitsevat systeemit.
 - Oma osaaminen – päivitys yms.
 - Olisin valmis siihen radikaaliin ideaan
 - Kuntien sakkomaksulistoilla olevat kokonaan kuntien hoitoon.
 - Rahat siirtyisivät myös.
 - Helpommat – sähköiset palvelut toimivat.
 - 2. segmentille koulutus – mitä tehdään auki.
- Kysymykset
 - TE-hallinto – ihmetellään, kun on ollut toimiva malli niin miksi ajetaan alas?
 - AS: Silloin kun on paikallista väkeä, silloin homma toimii
 - Miksei palata takaisin siihen systeemiin joka aiemmin toiminut?
 - AS: Ei merkittävää onko se esim. Kaarinan pyörittämänä yksikkö vai TE-toimisto
 - Tavoitteena se, että paikallisuus saavutetaan.
 - TE-toimistolla koulutukset yms. kaikista vaikeinta päästä
 - Ei kuntien sosiaalihuollon työntekijöille.
 - Vaikea tehdä päätöksiä kunnissa - mitkä ovat työkalut?

Yleisön kommentti: - Vaikea käsittää sitä että niputetaan yhteen kaikki pitkäaikaistyöttömät. Työpaikoista on pula. Se että niputetaan kuntien vastuulle on absurdia. Tukisumma, jolla selvittää riittää aivan hyvin. En kaipaa psykologia.

AS: Työttömäksi voi joutua massatyöttömyydestä, mutta työllistymispolku on yksilöllinen. Korvaustaso ei voi tappiin asti olla.

Yleisön kommentti: Tuloerot ovat kasvaneet liian isoiksi.

Yleisön kommentti: Kolmannen sektorin toimintaedellytykset turvataan. Onko turvattu?

AS: Palkkatukipaikat ollut suurin ongelma. 3. sektorilla ja työttömien yhdistyksillä on oma roolinsa. Parannuksia ei ole tullut. Se on ihan totta. Yhdistysten kautta työllistyminen työmarkkinoille on tärkeää

Yleisön kommentti: Osallistava sosiaaliturva ja tän tyyppiset asiat tulevat vastaan. Entisajan suojatyökeskuksia on heikennetty.

AS: pitää paikkansa.

Yleisön kommentti: Palkkatukisääntöjä on yksinkertaistettu. Miten on yksinkertaistettu? Nyt on muutettu sitä kuka on pitkäaikaistyötön. Siirtymäsäännös on puuttunut. Työttömät on jätetty eriarvoiseen asemaan. Salossa työllistymissuunnitelmat tehty, mutta ei oikeutta palkkatukeen ennen kuin päällikkötason henkilö otti vastuun ja myönsi palkkatuen.

Yleisön kommentti: Yhteiskunnallinen yrittäjäyys mahdollinen ratkaisu

Yleisön kommentti: Palkkatuki uudistus painottaa yritysten työllistämistä, mutta yrityksissä ollut YT-neuvottelut

Yleisön kommentti: Työllisyysmäärärahojen käyttämisessä etenevissä määrin jää resursseja käyttämättä. Vuonna 2013 n. 200 miljoonaa jäänyt käyttämättä.

AS: Totta rahaa on jäänyt käyttämättä. Ei ole vastausta mistä tämä johtuu ja olisi korjaamisen paikka.

Yleisön kommentti: ELY-keskuksissa ei osata toimia luovasti, että luodaan täydennyskoulutusta joka tukisi työllistymistä. ELY-keskus ei osaa tehdä luovia päätöksiä.

Jouni Kylmälä pyysi panelistit lavalle, klo. 14:45

- Kokemuksista liikkeelle
 - Kirsti
 - 90-laman lapsi – kunnan virka siivoojana, yksityistämiset ja kilpailutukset tulivat
 - ”sen ajan uhri”
 - Palkkatukiosuus
 - Puoli vuotta – TE-keskus soitti – nyt olisi siivoojan hommaa – 1 tunti aikaa. Pakko oli mennä sillä sekunnilla töihin. Helsingin kaupungin liikelaitos.
 - Tunsin olevani pelinappula.
 - Firma – Kunta – lakiuudistukset. 1000 euroa.
 - En halunnut olla pelinappula. Karenssi napsahti!!!
 - Juha
 - Konkurssi, itsemurhan partaalla.
 - 90-luvulla työllistymistoimissa
 - Koettu työttömyydestä johtuva epätoivo
 - Rauno
 - 20 –vuotta isossa Firmassa, akateeminen työtön
 - Työsuojeluvaltuutettu – JHL toimenpiteitä – irtisanomisia kohdistavia toimenpiteitä. Sai neuvoteltua 2 vuoden irtisanomispalkan – Ei ollut hyvä juttu sai – iisiä rahaa.
 - Projektikoordinaattorina

- Helposti työllistettävä olen minä. Kalenteri on tiukassa – suunnittelua, kirjoittelua mutta ilman palkkaa. 58 vuotta vasta ikää. Tervettä peliaikaa paljon jäljellä.
 - Mielen positiivisuus on erittäin tärkeä!
- Afshartous
 - Yliopistossa 5 vuotta opiskellut kemialla
 - Kaipasi käytännön läheistä työtä, suoritti media-assistentin paperit ammattikoulussa
 - Sitä sun tätä puuhastellut ilman liksaa - Puuhastellut kaikenlaista ettei raunioitu. Y-sukupolvi.
 - Palkkatukikuvio harmittaa – hädässä, että mitä seuraavaksi. CV ei myy. Kaikki työllistymiset tapahtunut suhteilla. TE-toimistosta ei ole tullut mitään hyviä kokemuksia.
 - Rekrytointisivu – yksi yhteinen. Sit ne tarjoaa duunia josta ei ole havaintoa. Pitäisi olla monta CV:tä eri paikkaan.
- David (2. kertaa palkkatuella)
 - 90-luvun lama
 - 10 vuotta mainostoimittajan
 - Kyllästytti – mutta 80-luvun freelance – kaikki avustettuja töitä – vei nekin työt. Orvon tuntoista olla ilman mitään tekemistä. Maalaaminen kantoi pitkään.
 - Ajauduin vahingossa HETY:n. Mainos. Ensimmäinen kerta kun HETY:ssä kävin.
 - Allekirjoittaa ongelman lyhyistä töistä. Olisi hyvä, että pidempiä jaksoja. Kohta ollaan taas luukulla.
 - Ikäasia ongelma myös. Jos olet 55 v. tai 25 v. niin ollaan samoissa asemassa (vaikkei näin ole). Vuosien aikana ei ole tullut muutosta.
- Veikko
 - Sai duunia pitkästä ajasta. Siivouskeikkoja pätäkätöinä. Vähenivät koko ajan. Vuoden kurssit.
 - Palkkatukityöllistäminen – halpaa makkaraa – 3 kk. vain töissä – 3 kk. jäljellä ja yrittää tsemputa. Jaksoja voisi pidentää – niin, että 6 kk. Joku toinen tulee tilalle. Närästää.
 - (eletään jatkuvan loppujen maailmassa – rasittavaa millä tahansa elämänalueella)
 - Helsingin kaupungin infotilaisuus
 - AMIEDU – Personal Trainer – en jaksa siivota pätäkääkään. Koulutusta – lähihoitaja – jos sen käyn olen itteni lähihoitaja. 3. kerta kun kävin. Helsingin kaupungilta tuli tarjous – Työhaastattelu – 57 v. lähellä kuolemaa. Työhaastattelussa tervetuloa taloon.
- Lörpöttelevänä pidetään aletaan työttömistä ja mennään työllistäjiin

- Työllistymisen ongelma
 - Kuinka moni on helposti työllistyvää?
 - Tai yksilöistä

Työllistämisen näkökulma

- Juha
 - 200 työkokeilijaa neljän vuoden aikana
 - 1 oppisopimuksella
 - Palkkatuki
 - Henkilökohtainen ote tärkeä tekemisessä.
 - Minkään jakson jälkeen ei ole jäänyt tyhjän päälle.
 - Kaikki jotka ovat olleet meillä – kiinnittyvät aika vahvasti.
 - Haudankaivajan olo. Pehmustetaan miten milläkin.
 - Oma työttömyyden kokemus tärkeä, jotta välittyy ymmärrys muillekin.
 - Onko ihmisiä päässyt muulla saralla eteenpäin?
 - Parisenkymmentä ihmistä haluaa kouluttautua alalle
 - Työvoimapolitiittisesti kouluttautuneita tai omaehtoisesti
 - Ollut ponnahduslauta
 - Voittoa on tehty yrityksenä
- Erja
 - Vaikea kenttä. Hyvä, että joidenkin kohdalla työ on tuottanut tulosta
 - Rakenteiden näkökulmasta
 - 4 vuoden aikana asiat menneet etenevässä määrin solmuun
 - Työkalut vaikeita – kapuloita tulee rattaisiin – käsittämätöntä, että tämä on näin vaikeaa suhteessa ongelman laajuuteen
 - SOTEssa puhutaan työllisyydestä – palkkatukityöllistäminen ongelmallinen
 - Vaikka tahtotilaa on – ei silti onnistu
 - Yksilöllinen räätälöinti tärkeää
 - 3. sektorin työllistäminen tärkeää – kannustetaan kuntia yhteistyöhön.
- Eija
 - Missä on työpaikkoja?
 - MOL:n sivuilla
 - 0-sopimuksia
 - FACEri paikkoja
 - Franshicing
 - Provisiopalkkaista työtä
 - Muutaman tunnin siivoustöitä
 - Järjettömän mahdottomia työpaikkavaatimuksia
 - Hanketyöpaikat – työntekijät jo valmiina – julkisesti haetaan – turhia töitä – harvalle löytyy
 - 20-vuotta rakennettu infraa – johtajuuskoulutuksia – opittu työnantajiksi
 - Vaikuttavuusvaatimukset – mihinkä me ohjataan?
 - Palkkatukisavotta
 - Selkeyttää ja tasa-arvoiseksi laissa

- Palkkatukilottoa
 - TE-toimiston virkailija tekee mielivaltaisen valinnan
 - Ennen piti osata kaikkea – nyt pitääkin osoittaa olevansa jotenkin työkyvytön – aktivointitoimenpiteissä – TEM:n ja kuntaliiton 300 työmarkkinatukea saaneita työttömyyden perusteella (itse selvitetään palkkatukioikeus – itse joutuu selvittämään – henkilötietolaki estää selvittämisen)
 - Ensisijaisesti
- Pentti
 - Homma on mennyt takaperin lähes 15 vuotta
 - Laki yhdistelmästä tuli
 - Seuraavaksi tulee osallistava työllistäminen – mitä sieltä tulee on epäselvää?
 - Onko siinä työttömien yhdistykset mukana vai joku muu: MSL, yms.?
 - Toimintaedellytyksiä on heikennetty suunnattoman paljon 90-luvun lopusta
 - Miten tämä ratkaistaan on aika iso kysymys.

Yleispoliittisiin – yhteiskuntapoliittisiin kysymyksiin siirrytään.

- Oikealla palkalla töihin
 - Onko työttömyyskysymyksen ratkaisu työvoimatavaran tarjonta lisätään?
 - Reaaliensio pudonnut.
 - Syöpävelkaa –
 - Virastot alas! TEM, ELY:t, Agri-keskukset. Lupavaatimuksia tulee – hintalappuja tulee yrityksille.
 - Kun ajatellaan yksilön kannalta – yksilö menee TE-toimistoon. Aluksi helposti työllistyvä. 300 pv. jälkeen olet kiinnostava. 500 pv. jälkeen kuntouttava työtoiminta. Olet kuntoutustoimenpiteiden kohteena. 2 vuotta jatketaan. Pari viikkoa taukoa. 9 euron ylläpitokorvauksella – maailman tappiin. Kuntouttava työtoiminta ainoa keino, jolla kuntien sakkolistaa saadaan painettua alas.
 - Pienillä paikkakunnilla ehkä mallit toimivat. Pallo annetaan fudiskentälle. Leiki sillä jotain. Jos tukirahat voidaan pienyrittäjille – olkoot. Mutta isoille yrityksille eri säännöt. Nyt on ihan sama mitä firmat tekee, kunhan nostaa osinkoja.

Loppukommentit:

- Työtön pelinappulana aktivointipolitiikassa. Karenssi hämmöttää, jos ei suostu peliin.
- Absurdia – ensin passivoidaan ja sitten aktivoidaan. Miksi rangaistaan siitä että on itsenäinen ja pyrkii parantamaan omaa asemaansa, osaamistaan työttömänä? Onko tämä sotilaallinen simputusmenetelmä?
- Markkinaehtoisuus vahvistunut 90-luvulta lähtien – mutta yhteiskunnan hyvinvointipalvelusvaatimukset kasvaneet.
 - Irtisanotaan tuotannollista ja taloudellisista syistä.
 - ”Suomiyritys” velkaantuu kovaa tahtia. Yrittämisen edellytyksiä halutaan helpottaa leikkauspolitiikalla
 - Kilpailun vääristämisen ennaltaehkäisy on mennyt liian pitkälle.

- Hankintalaki. Sosiaaliset kriteerit laajemmin käyttöön.
 - Yrityksissä palkkatukirahat parhaassa käytössä, mutta nekaan eivät tunnu vetävän.
- Kuka se on se vaikeasti työllistytävä? Miksi se on vaikeasti työllistytävä?
- Jaksotus ongelmallinen – ei mitään kestävää synny välityömarkkinoilta, koska toimenpiteet melko lyhyitä tarpeisiin nähden.
- Yksilöllisyys tärkeää kaikessa tukitoiminnassa. Työttömiä kohdellaan yhdenvertaisena massana.
 - eri ikäiset samassa asemassa – miksi?
 - Miksei potentiaalia kaiveta nykyistä paremmin esiin?
- TE-toimistoilla henkilökuntavaje – ja se näkyy kentällä.
- Toivoakin on – joskus välityömarkkinoillakin on menestystarinoita pitkän työttömyyden jälkeen on löytynyt työpaikka
- Kunnille mahdollisuus työllistää – Valtio ei saa työllistämiseen varattuja rahoja käytettyä.
 - Valtiolta rahat ja vastuu kunnille. Millä työkaluilla kunta työllistää?